

Norsk Regnskapsstiftelse
Postboks 2914 Solli

0230 Oslo

Oslo, 24.10.2014
Deres ref.: , Vår ref.: 14/513
Saksbehandler: Jan Erik Lystad
Seksjon for regnskapsstatistikk

Høringssvar - Ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak

Statistisk sentralbyrå viser til brev av 2. april 2014.

Statistisk sentralbyrå benytter tilgjengelig regnskapsinformasjon fra næringslivet som datagrunnlag i en rekke økonomiske statistikker. For statistikkhensyn er det viktig med mest mulig standardiserte oppstillingsplaner, samt at samme økonomiske fenomen føres på en mest mulig identisk måte, både over tid og mellom forskjellige foretak.

Generelt er vi positive til at regnskapsstandarder harmoniseres mellom land, i og med at det gir bl.a. bedre muligheter for internasjonale sammenligninger.

Vi stusser imidlertid på valget av tidspunkt for utforming av ny NRS. Som det går fram av høringsforslaget er ny NRS basert på IFRS for SME – men tilpasset gjeldende norsk regnskapslov og gjeldende god regnskapsskikk i Norge. Samtidig er det nylig nedsatt et eget Regnskapslovutvalg under Finansdepartement som bl.a. skal vurdere endringer nettopp i «Gjeldende regnskapslov og gjeldende god regnskapsskikk». Dermed kan det nasjonale rammeverket for ny NRS bli endret i løpet av ganske kort tid. Etter vår mening ville det derfor være mer hensiktsmessig å vente med å fastsette ny NRS til etter at resultatet av lovutvalgets arbeid foreligger.

Det arbeidet som allerede er utført med ny NRS vil uansett komme til nytte. Gjennom dette arbeidet har man grundig kartlagt forholdet mellom Norsk regnskapslov og norske regnskapsprinsipper på den ene siden og Internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) på den andre siden. Vi antar at denne gjennomgangen vil være et svært nyttig grunnlag for arbeidet i Regnskapslovutvalget – og for en senere utforming av ny NRS. Vi vedlegger derfor et eget notat med noen synspunkter også på innholdet i det foreliggende forslaget til ny standard.

Etter Statistisk sentralbyrås oppfatning bør ny NRS i større grad tilpasse seg dagens digitale muligheter med å ta i bruk standardiserte noteopplysninger som kan presenteres i faste dataformat. Vi mener dette vil forenkle tilgangen til og bruken av notene – og samtidig være ressursparende ved utarbeiding av regnskapet. En standardisering av notene vil dessuten gjøre det enklere å utvide innholdet i enkelte av notene.

Vi synes noen av de begrepsendringene som er gjort i den nye standarden bør vurderes nærmere. Blant annet skapes det etter vår oppfatning inkonsistenser/ manglende konsekvens knyttet til omdøping av «varer» til «beholdninger» og også ved endring av driftsinntektsbegrepet og unnlattelse av å definere finansinntekter/-kostnader.

Videre er det for statistikkensyn viktig at regnskapsoppstillingene er mest mulig entydige. Alternative løsninger og valgfrihet er derfor ikke heldig når regnskapene skal benyttes til statistikk.

Med vennlig hilsen

Hans Henrik Scheel
administrerende direktør

Vedlegg:
Kommentarnotat

Kopi: Finansdepartementet

Vedlegg til brev av 24.10.2014

Høringssvar - Ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak

Kommentarnotat

Nedenfor er utfyllende kommentarer til høringsutkastet til ny norsk regnskapsstandard. Punkt 1 gir noen generelle kommentarer, mens punkt 2 gir mer direkte kommentarer på enkelte temaer.

1. Generelle kommentarer

Noteopplysninger:

Vi mener det er en generell svakhet ved standarden at det ikke er utarbeidet forslag til standardiserte noteoppstillinger, men at det legges opp til tekstbaserte noter både for nye og eksisterende notekrav. Den teknologiske utviklingen av regnskapssystemene, årsoppgjørssystemer og mulighet for maskinell opplasting og overføring, tilsier at noteopplysningene i størst mulig grad bør være standardiserte og maskinelt overførbare. Dette vil bedre tilgjengeligheten for SSB og andre som har behov for regnskapsopplysninger fra et større antall foretak, og redusere ressursbehovet deres knyttet til bruken av regnskapene. Dessuten har små og mellomstore foretak i prosjektet for samordning av regnskapsinformasjon (SARI), ledet av Brønnøysundregistrene, uttalt at dagens løsning med tekstbaserte noter er arbeidskrevende og at noter i standard dataformat vil forenkle arbeidet med regnskapet vesentlig. Fordi det kan være vanskelig å standardisere noter for enhver situasjon og ethvert foretak, ser vi imidlertid at det trolig bør åpnes for supplerende opplysninger i tekstbaserte noter.

Oversending av regnskapet:

Under kapittel 3, i 3.3N kreves det at foretaket i note skal erklære at finansregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Ettersom det blir krav om å sende regnskapene elektronisk til Brønnøysund, bør det vurderes om erklæringen i note kan erstattes med en attestasjon i overføringen i Altinn.

Begrepsbruk:

I utkastet til standard er det foreslått endret begreper for flere regnskapsstørrelser. Dette er dels begrunnet med at oversatte direktiv benytter begrepene, og dels med at det er vanskelig å finne presise oversettelser av IFRS innenfor våre regnskapsbegreper. Endring av begreper er generelt lite heldig, med mindre tidligere begreper har forårsaket misforståelser. Når begreper endres, kan det oppstå misforståelser og usikkerhet ved om omfanget er det samme som tidligere. Dersom det imidlertid er slik at omfanget er endret, bør også begrepet endres. I utkastet til standard er det flere eksempler på at begreper er foreslått endret, uten at man har klart å gjennomføre dette konsekvent innenfor våre regnskapsbegreper. Eksempler på inkonsistenser/manglende konsekvens er blant annet knyttet til omdøping av varer til beholdninger samt endring av driftsinntektsbegrepet og unnlatelse av å definere finansinntekter/-kostnader.

Brutto-/nettoføring:

For statistikken er det generelt ønskelig at poster ikke motregnes og nettoføres. Unntaket er bruttoføring av inntekter, kostnader, fordringer og gjeld i tilknyttede og felleskontrollerte foretak (regnskapspliktige foretak), fordi dette fører til dobbelttelling i statistikken.

Valgfrihet:

Valgfrihet i prinsipper og verdsetting er generelt lite ønskelig for SSBs bruk av regnskapene. SSB støtter imidlertid at regnskapsvalutaen kan være i norske kroner framfor funksjonell valuta, og at

regnskapet skal presenteres i norske kroner eller funksjonell valuta framfor at presentasjonsvalutaen kan velges fritt.

Overgangsbestemmelser

Ved førstegangsanvendelse av ny NRS ville omarbeiding av fjorårets regnskap til ny NRS ideelt sett være ønskelig for statistikkhensyn.

2. Kommentar til særskilte enkelttemaer

Noteopplysninger:

I kapittel 23, under 23.30, er det krav om å spesifisere salgsinntekter på virkeområde og geografisk marked. Geografisk marked er viktig for utenriksregnskapet, når markedet er utenfor Norge. Foretak som eksporterer varer og tjenester til utlandet blir bedt om å rapportere dette fordelt på land til SSB. Rapportering er ressurskrevende for de foretakene som ikke har informasjonen fordelt på land i sine regnskapssystemer. SSB ønsker derfor en presisering i denne noten om at den geografiske fordelingen (minst) skal være på land.

For beholdninger av aksjer og andeler som ikke er i datterselskaper, tilknyttede foretak eller felleskontrollerte foretak, skal det gis opplysninger om balanseført verdi av eiendelen i note. Det samme krevet gjelder ikke for datterselskaper, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak, bortsett fra når de regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Ettersom opplysning om balanseført verdi er spesielt viktig for datterselskaper, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak, ber SSB om at dette legges inn som et notekrav – i standardisert form. For statistiske formål er det i tillegg viktig at oversikten er fullstendig og omfatter alle berørte foretak.

I nåværende regnskapsstandard er det krav om at mellomværender med foretak i samme konsern oppgis i notene, dvs. beløp ved regnskapsavslutning. Det er imidlertid ikke noe krav om at det skal oppgis navn og landtilhørighet på foretakene som er motpart for de økonomiske mellomværendene. Disse størrelsene er av stor betydning i vårt arbeid med regnskapsrevisjon, spesielt behandling av mellomværender mellom selskaper i Norge og utlandet og inn- og utgående direkteinvesteringer.

Begreper:

Standarden foreslår å endre «varer» til «beholdninger». I Norge har beholdninger et langt videre omfang enn varebeholdning/varelager/lagerbeholdning. Alle eiendeler i balansen er beholdninger, i motsetning til transaksjonene som fører til endringer i beholdningene. At begrepsbruken stammer fra Forskrift om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarter er etter vår mening ikke et tilstrekkelig argument for å endre til begreper som har en helt annen betydning i vår regnskapsterminologi. Etter vår oppfatning er heller ikke begrepet «beholdninger» brukt med konsekvens gjennom den nye standarden, og begrepet blir stedvis brukt tvetydig og uklart.

- Standarden benytter «beholdninger» i samsvar med eksisterende regnskapsterminologi enkelte steder.
- Oppstillingsplanen inneholder fortsatt begrepet «Varer» (B.I i balansen) og «varekostnad» (5. i resultatregnskapet) «beholdning av varer» (i 3. i resultatregnskapet) - i motsetning til «beholdning av egentilvirkede anleggsmidler» (i 4. i resultatregnskapet). «Varer» er dessuten benyttet flere andre steder i standarden, eksempelvis i kapittel 23 (varesalg, salg av varer,

avgift på varer, varer og tjenester, verdien av varene, eiendomsretten til varene, overlevering av varene, ...). Andre eksempler er råvarer og ferdigvarer i kapittel 13.

- Enkelte steder er varer erstattet med beholdninger med en underlig framstilling som resultat. Et eksempel er omtalen av hva som ikke inngår i andre finansielle instrumenter i 12.4, hvor det står: «De fleste kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand, for eksempel en råvare, beholdning eller eiendom, anlegg og utstyr er utelatt....»
- Definisjonen av beholdninger i kapittel 13 blir dessuten svært vanskelig å forstå. I 13.1 kommer det en først en opplisting av hva som inngår i begrepet beholdninger. Deretter gir 13.2 en definisjon av hvilke beholdninger som ikke omfattes av reglene i kapittelet. Finansielle instrumenter er ett av de to unntakene. Men finansielle instrumenter har aldri blitt omtalt som varer.

Standarden definerer ikke finansinntekter/-kostnader, men bruker begrepene. Eksempelvis er inntekter i 2.25 definert som summen av driftsinntekter og gevinst, mens gevinst er definert som det som ikke er drifts- eller finansinntekter. For SSB er skillet på art viktig, og ikke formålet med inntekten/kostnaden. Skillet mellom ulike finans- og driftsinntekter er således viktig for SSB. Selv om en del foretak hvor hovedvirksomheten er knyttet til finansinntekter i dag fører disse inntektene under driftsinntekter, mens andre fører disse inntektene under finansinntekter, er dette langt å foretrekke framfor at alle disse finansinntektene skal føres under driftsinntekter. En fullstendig sammenblanding av drifts- og finansinntekter vil være svært uheldig for nasjonalregnskapet. Blant annet for å redusere den feilkilden vi har i dag, er det innført et skille mellom arter knyttet til tradisjonell drift og arter forbundet med finansinntekter/-kostnader under driftsinntekter i næringsoppgaven.

I 5.2.N er begrepet totalresultat brukt som samlebegrep for resultatregnskapsoppstillingen og den separate oppstillingen for totalregnskapet, og om den separate oppstillingen for totalresultatet alene. Videre ser standarden i enkelte sammenhenger ut til å bruke begrepet totalresultat når det egentlig er tale om andre inntekter og kostnader.

Brutto-/nettoføring:

Standarden foreslår at investeringstilskudd skal føres netto, ved at det går til fratrekk i eiendelens anskaffelseskost. Nettoføring er generelt uheldig for statistikken, og SSB ønsker at investeringstilskuddet føres brutto. Fra et statistisk ståsted resulterer denne føringen i at tilskuddet ikke vil framkomme av regnskapet og at eiendelens balanseverdi blir for lav.

Valgfrihet:

Velge mellom å presentere andre inntekter og kostnader separat i oppstilling av totalresultat eller i egenkapitalnote. Valg gjør standardisering vanskeligere og er uheldig for SSB.

Kan velge mellom indirekte og direkte metode i presentasjon av kontantstrømmene. SSB ønsker ikke valg og ønsker at den direkte metoden benyttes, samt at det lages en standardoppstilling for presentasjonen.

Annet:

Føring av konsernkonti er et gjennomgående problem for SSB. En rekke konsernselskaper fører innestående på konsernkonto som bankinnskudd. SSB ber om at det presiseres i standarden at dette er fordringer/gjeld og ikke bankinnskudd.